

Beszámoló a 2025. június 15–21. között Bledben megrendezett International Management Teachers Academy (IMTA) képzésről

Fábics István¹

DOI: https://doi.org/10.35551/PFQ_2025_3_8

2025. június 15–21. között a szlovéniai Bled városában zajlott a nagy múltú IMTA (International Management Teachers Academy) képzés, amelyet a CEEMAN (Central and East European Management Development Association) szervezett. A program célja, hogy a résztvevőket felkészítse korszerű, hallgatóközpontú és élményalapú oktatási módszerek alkalmazására, különös tekintettel az esettanulmány-alapú tanításra, amely a nemzetközi üzleti és menedzsmentképzésben meghatározó szerepet játszik.

A CEEMAN múltja, szerepe a menedzsmentoktatásban

A CEEMAN 1993-ban jött létre azzal a céllal, hogy elősegítse a menedzsment- és üzleti oktatás fejlődését a közép- és kelet-európai régióban. Az alapítók felismerték, hogy Európa középső és keleti blokkjának rendszerváltásait követő gazdasági átalakulások új típusú menedzsment-szemléletet és oktatási módszereket igényelnek. Az elmúlt három évtizedben a CEEMAN globális hálózattá vált, amely több mint 200 intézményt tömörít 50 országban. A szervezet kiemelt célja, hogy a menedzsmentoktatást közelítse a valós üzleti gyakorlathoz, és támogassa azokat a pedagógiai megközelítéseket, amelyek segítik a hallgatókat abban, hogy az elméleti tudást üzleti gyakorlatban alkalmazható kompetenciákkal erősítsék meg. A CEEMAN tevékenysége három pilléren nyugszik:

- ▶ nemzetközi képzési programok szervezése (mint az IMTA),
- ▶ kutatási és tudásmegosztási platformok biztosítása,
- ▶ akkreditációs és minőségbiztosítási kezdeményezések támogatása.

A szervezet zászlóshajó programja az IMTA, amely az oktatás minőségének javítását célozza, különösen a feltörekvő gazdaságokban működő felsőoktatási intézmények számára.

¹ Fábics István, Budapesti Corvinus Egyetem, Számvitel Tanszék, egyetemi tanársegéd

Az IMTA program sajátosságai

Az IMTA 2000-ben indult el azzal a küldetéssel, hogy a menedzsment és gazdasági tárgyakat oktató fiatal és középkorú oktatók számára biztosítson nemzetközi színvonalú módszertani és pedagógiai képzést. Az elmúlt évek során több mint 550 oktató vett részt a programban 45 különböző országból, amely jelzi a kezdeményezés globális elismertségét. A program intenzív, egyhetes képzésként valósul meg, amely három fő elemet tartalmaz.

- ▶ Elméleti és módszertani alapozás: a hallgatóközpontú oktatás, az esettanulmány-módszer és a blended learning megközelítések bemutatása.
- ▶ Tanítási gyakorlat: a résztvevők saját órákat tartanak előre kijelölt esettanulmány alapján, amelyet a többiek és a nemzetközi szakértők értékelnek.
- ▶ Reflektív tanulás és visszajelzés: részletes, konstruktív visszajelzés a tanítási stílusról, kommunikációról és a pedagógiai eszköztár alkalmazásáról.

A résztvevők kiemelték, hogy a program hozzájárult oktatói identitásuk erősítéséhez és olyan új módszertani megközelítéseket ismertetett meg, amelyek a hallgatói élményt és a tanulási eredményeket egyaránt gazdagítják.

Oktatás esettanulmányokkal

Az esettanulmány-módszer az üzleti oktatás egyik legelterjedtebb és leginspirálóbb tanulásszervezési formája, amelyet a Harvard Business School tett világhírvé. A módszer lényege, hogy a hallgatók nem előre meghatározott, tankönyvi megoldásokat tanulnak meg, hanem egy konkrét, valós vagy valóság-hű üzleti szituációval szembesülnek, amelyhez nincs egyetlen „helyes válasz”. Ez a bizonytalanság tudatosan épített pedagógiai elem, amely során a cél fejleszteni a kritikai gondolkodásukat, problémamegoldó képességüket és együttműködési készségüket. A hallgatók elemzése, vitái és közös gondolkodása révén olyan kollektív tudás épül, amely túlmutat egyetlen nézőpont érvényesítésén.

A módszer pedagógiai értéke abban rejlik, hogy újradefiniálja az oktató és a hallgató szerepét. A tanár facilitátor, azaz kérdésekkel, irányított vitával és visszajelzésekkel segíti, hogy a hallgatók saját belátásra jussanak. A hallgatók viszont nem passzív befogadói az ismereteknek, hanem aktív résztvevők, akiknek felelősségük van abban, hogy a diskurzus értékes és tanulságos legyen. Ez a megközelítés különösen hatékony a kooperatív tanulás szempontjából, hiszen a hallgatók egymás gondolataira építenek, és a különböző nézőpontok ütköztetéséből születnek meg az új felismerések. Az esettanulmányok alkalmazásának számos előnye van.

- ▶ Egyrészt fejleszti a kritikai gondolkodást, mivel a hallgatóknak mérlegelniük kell a különböző döntési lehetőségek előnyeit és kockázatait.
- ▶ Másrészt erősíti a kommunikációs készségeket, hiszen az álláspontok megfogalmazása, érvelése és védelme elengedhetetlen része a módszernek.
- ▶ Harmadrészt olyan valós döntési szituációkat modellez, amelyek közvetlenül kapcsolódnak a munkaerőpiaci felkészüléshez.

Az üzleti világban gyakran hivatkoznak a Harvardon vagy más neves intézményekben tanult esettanulmányokra mint a jövőbeli vezetők edzőtermeire. Tekintsünk példaként a „Coca-Cola vs. Pepsi” klasszikus esettanulmányra, amely rávilágít a márkaépítés, a globális piacra lépés és a fogyasztói preferenciák változásának komplex összefüggéseire. Egy másik ikonikus példa a Southwest Airlines története, amelyen keresztül a hallgatók megérthetik, hogy a költséghatékonyság, az emberi erőforrás menedzsment és a vállalati kultúra miként alkothatnak olyan szinergiát, amely hosszú távon versenyelőnyt biztosít. Az ilyen esetek rávilágítanak arra, hogy az üzleti döntéseket emberi tényezők, értékválasztások és társadalmi következmények is meghatározzák.

Az esettanulmány-módszernek megvannak a maga korlátai. Nem minden tárgy vagy tudományterület esetében alkalmazható egyformán hatékonyan. Például a számvitel oktatásában kezdetben elengedhetetlen a tárgyi tudás, a pontos szabályok, standardok és technikai ismeretek elsajátítása. Egy hallgató nem tudja hitelesen elemezni egy vállalat beszámolóját, ha nincs tisztában a kettős könyvvitel logikájával vagy a nemzetközi számviteli standardok alapjaival. Ezért a case study módszer nem helyettesítheti a szisztematikus tudásátadást, hanem inkább kiegészíti azt. A stabil alapok megszerzése után azonban rendkívül hatékony eszközzé válik a gyakorlati alkalmazás bemutatásában.

Az esettanulmány-módszer jelentősége túlmutat az üzleti élet konkrét szituációin. Pedagógiai szempontból egy új tanulási kultúrát képvisel. Az oktatás a frontális tudásátadásról a tapasztalati tanulás irányába mozdul el, amelyben a hallgatók saját élményeiken és hibáikon keresztül tanulnak. Ez összhangban áll a konstruktivista pedagógia alapelveivel, amely szerint a tudás nem készen átadható, hanem az egyén maga építi fel a meglévő tapasztalataira támaszkodva. A gazdaságtan és a menedzsment tanításában az esettanulmány-módszer egyszerre szolgálja a szakmai felkészítést és az intellektuális fejlődést. A hallgatók megtanulják, hogy miként működjenek együtt, hogyan képviseljék saját véleményüket, és hogyan építsenek bizalmat a viták során. Ezek a készségek, mint a kritikai gondolkodás, az érvelés, az együttműködés és a döntési felelősségvállalás ugyanúgy fontosak, mint a szakmai tudás, és gyakran meghatározzák a későbbi karrier sikerét. ■